

HE 99/2004 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi alusturvallisuuden valvonnasta annettua lakia siten, että lailla pantaisiin täytäntöön satamavaltioiden suorittamasta alusten valvonnasta annettuun neuvoston direktiiviin vuonna 2001 tehdyt muutokset. Vuonna 1995 annettu direktiivi sisältää säännökset satamavaltioiden suorittamasta ulkomaisten alusten valvonnasta Euroopan unionin satamissa. Direktiivin muutoksilla muun muassa evätään selvästi alikuntoisten alusten pääsy Euroopan unionin satamiin sekä otetaan käyttöön pakolliset tarkastukset aluksille, jotka aiheuttavat vaaraa merenkulun turvallisuudelle ja meriympäristölle.

Samalla lakiin siirrettäisiin asetustasolla olevia säännöksiä siltä osin, kuin niissä säädetään yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan. Lisäksi lain valtuutuslainsäädännön mukaisesti muutettaisiin vastaamaan perustuslain vaatimuksia ja lakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä teknisluonteisia täsmennyksiä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT	3
1. Nykytila.....	3
1.1. Euroopan yhteisön lainsäädäntö	3
1.2. Kansallinen lainsäädäntö	3
2. Ehdotetut muutokset	3
3. Esityksen vaikutukset.....	5
3.1. Valtiontaloudelliset ja organisaatiovaikutukset.....	5
3.2. Ympäristövaikutukset	5
4. Asian valmistelu	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	5
1. Lakiehdotuksen perustelut	5
2. Voimaantulo	8
3. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	9
LAKIEHDOTUS.....	10
alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	10
LIITE	15
RINNAKKAISTEKSTIT	15
alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	15

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Euroopan yhteisön lainsäädäntö

Satamavaltioiden suorittamasta alusten valvonnasta annetulla neuvoston direktiivillä 95/21/EY, jäljempänä PSC-direktiivi, otettiin Euroopan yhteisössä käyttöön valvontajärjestelmä, joka perustuu yhdenmukaisiin ulkomaisten alusten tarkastus- ja pysäyttämismenettelyihin. PSC-direktiivi pohjautuu Pariisissa 26 päivänä tammikuuta 1982 allekirjoitettuun satamavaltioiden harjoittamaa tarkastustoimintaa koskevaan yhteisymmärryspöytäkirjaan, jäljempänä Pariisin pöytäkirja. PSC-direktiivin sekä Pariisin pöytäkirjan mukaan jäsenvaltion on tarkastettava vuosittain vähintään 25 prosenttia niistä ulkomaisista aluksista, jotka ovat käyneet kyseisen jäsenvaltion satamissa kalenterivuoden aikana.

EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että tarkastaja tarkastaa ainakin PSC-direktiivin liitteessä II tarkoitetut asiakirjat, varmistuu aluksen yleisestä kunnosta konehuone, asuintilat ja puhtausolot mukaan lukien, sekä tarkastaa tietyissä tapauksissa laivaväen pätevyys ja viestintäkyvyt ja kielitaidon. Jos tällaisen tarkastuksen jälkeen ilmenee ilmeistä aihetta olettaa, että aluksen tai sen varusteiden kunto tai miehistö ei oleennaisesti täytä yleissopimusten asiaan liittyviä vaatimuksia, on suoritettava yksityiskohtaisempi tarkastus.

Alkuperäinen direktiivi ei sisältänyt säännöksiä alusten pakollisista tarkastuksista. Samoin alusten tarkastajilla on ollut laaja harkintavalta siinä, suoritetaanko aluksille laajennettu tarkastus vai ei.

PSC-direktiiviä on muutettu 19 päivänä joulukuuta 2001 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/106/EY. Direktiivin 2001/106/EY tarkoituksena on edelleen parantaa tarkastusmenettelyjen yhdenmukaisuutta ja tehok-

kuutta, muun muassa säätämällä, että selvästi alikuntoisten alusten pääsy Euroopan unionin satamiin evätään ja ottamalla käyttöön pakolliset tarkastukset aluksille, jotka aiheuttavat suurta vaaraa merenkulun turvallisuudelle ja meriympäristölle. Lisäksi tietyille riskiryhmään kuuluville aluksille on säädetty tehtäväksi pakollinen laajennettu tarkastus. PSC-direktiivin 7 artiklassa ja liitteessä V on lueteltu ne luokat, joihin kuuluvien alusten katsotaan kuuluvan riskiryhmään. Niitä ovat tiettyä ikää vanhemmat öljysäiliöalukset, kaasua ja kemikaalisäiliöalukset, irtolasialukset sekä matkustaja-alukset.

PSC-direktiiviä on vielä muutettu meriturvallisuutta ja alusten aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemistä koskevien direktiivien muuttamisesta 5 päivänä marraskuuta 2002 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2002/84/EY siten, että siinä mainittu komitea korvataan meriturvallisuutta ja alusten aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemistä käsittelevällä komitealla (COSS-komitea). Lisäksi direktiivillä 2002/84/EY muutettiin tietyihin kansainvälisiin oikeudellisiin asiakirjoihin liittyvää viittaustekniikkaa.

1.2. Kansallinen lainsäädäntö

Suomessa PSC-direktiivin täytäntöönpanoa koskevat säännökset sisältyvät alusturvallisuuden valvonnasta annettuun lakiin (370/1995), jäljempänä alusturvallisuuslaki, ja sen nojalla annettuun asetukseen ulkomaisten alusten tarkastuksesta Suomessa (325/1997). Alusturvallisuuslaki koskee myös suomalaisten alusten valvontaa.

2. Ehdotetut muutokset

Alusturvallisuuslakia ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan perustuslain säännöksiä ja samalla laissa huomioitaisiin PSC-direktiiviin tehdyt muutokset.

Direktiivin 2001/106/EY 7 artiklan mukaan johonkin PSC-direktiivin liitteessä V tarkoitettuun riskiryhmään kuuluvan aluksen (tiettyä ikää vanhempi öljysäiliöalus, kaasua- ja kemikaalisäiliöalus, irtolastialus tai matkustaja-alus) laivanisännän tai aluksen päällikön on toimitettava viimeistään kolme päivää ennen oletettua satamaan saapumista direktiivin liitteessä V mainitut tiedot. Tällaisia tietoja ovat muun muassa aluksen nimi, lippuvaltio, aluksen IMO-tunnistenumero, kantavuus, aluksen rakentamispäivä sekä säiliöalusten osalta rakenne sekä lastin määrä ja laatu. Ennakoilmoituksen tarkoituksena on nopeuttaa ja joustavoittaa alusten satamatarkastuksia. Jos laivanisäntä tai aluksen päällikkö ei toimita vaadittuja tietoja, valvontaviranomaisen on tehtävä alukselle laajennettu tarkastus. Ennakoilmoituksesta säädettäisiin alusturvallisuuslaissa.

Lakiin ehdotetaan direktiivin 2001/106/EY mukaisesti lisättäväksi myös säännös riskiryhmään kuuluvien alusten laajennetuista tarkastuksista. Valvontaviranomainen voisi tehdä laajennetun tarkastuksen, jos edellisestä laajennetusta tarkastuksesta jossain Pariisin pöytäkirjan allekirjoittajavaltion satamassa olisi kulunut vähintään 12 kuukautta. Sekä direktiivi 2001/106/EY että lakiehdotus jättävät valvontaviranomaisen vastuulle laajennetun tarkastuksen tarpeellisuuden arvioinnin. Kuitenkin, jos alus kuuluu direktiivin liitteessä I lueteltuihin ensisijaisesti tarkastusten tarpeessa oleviin aluksiin, sille olisi tehtävä laajennettu tarkastus sekä direktiivin 2001/106/EY että tämän lakiehdotuksen mukaisesti.

Hallintolaki (434/2003) sisältää säännöksiä viranomaisen päätöksen perusteluvelvollisuudesta. Direktiivin 2001/106/EY mukaan aluksen pysäyttämistapauksissa päätös on kirjallisesti perusteltava. Tätä koskeva säännös ehdotetaan otettavaksi lakiin.

PSC-direktiivissä ja alusturvallisuuslaissa määritellään alusten pysäyttämisperusteet. Ne liittyvät ihmishengen tai aluksen turvallisuuden tai meriympäristön suojeluun. Uutena perusteena direktiivissä 2001/106/EY on aluksen matkatietojen tallentimen puuttuminen. Se tulee olla muun muassa matkustaja-aluksissa, jotka on rakennettu 1 päivän heinäkuuta 2002 jälkeen, tai sellaisissa ro-ro-

matkustaja-aluksissa, jotka on rakennettu ennen edellä mainittua päivämäärää, mutta joiden ensimmäinen katsastus pidetään mainitun päivämäärän jälkeen.

Sellaiselta kaasua- tai kemikaalisäiliöalukselta, irtolastialukselta, öljysäiliöalukselta tai matkustaja-alukselta, jonka lippuvaltio on Pariisin pöytäkirjan vuosikatsauksessa julkaistavalla mustalla listalla ja alus on viimeisinä vuosina pysäytetty useamman kerran, on direktiivin 2001/106/EY mukaan lisääntyneen turvallisuusriskin vuoksi kiellettävä satamaan pääsy. Tästä ehdotetaan otettavaksi säännös alusturvallisuuslakiin.

Lakiin siirrettäisiin nykyisin asetustasolla olevia säännöksiä siltä osin kuin niissä säädetään yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan kuuluvat lain alaan.

Perustuslain 80 §:n 1 momentin mukaan tasavallan presidentti, valtioneuvosto ja ministeriö voivat antaa asetuksia perustuslaissa tai muussa laissa säädetyn valtuuden nojalla. Valtuutuksen tulee siten aina perustua lakiin.

Perustuslain 80 §:n 1 momentissa säädetään lisäksi, että yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista on aina säädettävä lain tasolla. Valtioneuvosto tai ministeriö voidaan lailla valtuuttaa antamaan tarkempia säännöksiä yksilön oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvistä yksityiskohdista, mutta laissa olevan valtuuden tulee aina olla täsmällinen.

Alusturvallisuuslakiin ehdotetaan otettavaksi tämän takia säännökset tarkkarajaisista asetustenantovaltuuksista valtioneuvostolle. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin muun muassa tarkastettavista aluksista ja niiden määrästä, tarkastusmenettelyistä, pakollisista ja laajennetuista tarkastuksista, tarkastuskertomuksesta, aluksen pysäyttämisperusteista, aluksen satamaan pääsyn estämistä koskevista menettelyistä sekä tiedonvaihdosta valvontaviranomaisen ja EY:n komission sekä jäsenvaltioiden asianomaisten viranomaisten välillä.

Lisäksi lain määritelmissä huomioitaisiin meriturvallisuutta ja alusten aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemistä koskevien direktiivien muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi, joka koskee tiettyihin kansainvälisiin oikeudellisiin asiakirjoihin liittyvän viittaustekniikan muuttu-

mista. Lisäksi määritelmässä huomioitaisiin niissä määriteltyihin direktiiveihin tehdyt muut muutokset.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Valtiontaloudelliset ja organisaatiovaikutukset

Direktiivi 2001/106/EY aiheuttaa tarpeen suunnata lisäresursseja satamavaltiona suoritettavaan tarkastustoimintaan ja vaatii päivitysjärjestelmän käyttöönottamista. Merenkululaitoksessa työskentelee katsastus- ja satamavalvontatehtävissä 25 tarkastajaa toimistotyöaikaa noudattaen. Satunnaiset ilta-, yö- ja viikonlopputyöt on hoidettu ylitöinä vapaaehtoisuuden pohjalta. Direktiivimuutoksen ja tämän lakiesityksen mukaiset tarkastusvelvollisuudet vaativat varallaolojärjestelmän, jossa kaksi tarkastajaa on lähtövalmiudessa koko Suomen alueella. Järjestelmän kustannukset ovat arviolta noin 56 000 euroa vuodessa.

3.2. Ympäristövaikutukset

Lakiesityksen tarkoituksena on varmistaa, että meriympäristöä ei vaaranneta. Tiedetyt alukset aiheuttavat huonon kuntonsa, lippuvaltionsa ja taustansa vuoksi vaaran meriturvallisuudelle ja meriympäristölle. Tämän vuoksi tällaisilta aluksilta olisi evättävä pääsy Suomen satamiin, jollei pystytä osoittamaan, että aluksia voidaan käyttää turvallisesti.

4. Asian valmistelu

Lakiehdotus on valmisteltu Merenkululaitoksen esityksen pohjalta virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä. Direktiivivä 2001/106/EY valmisteltaessa kuultiin eri intressitahoja. Direktiiviehdotuksesta toimitettiin eduskunnalle valtioneuvoston kirjelmä (U 29/2000).

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

2 §. *Määritelmät.* SOLAS-yleissopimuksen ja suurnopeusalussäännösten määritelmässä ehdotetaan otettavaksi huomioon meriturvallisuutta ja alusten aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemistä koskevien direktiivien muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/84/EY, jäljempänä meriturvallisuussopimusdirektiivi. Direktiivillä muutettiin useissa meriturvallisuusalaan kuuluvissa direktiiveissä, muun muassa PSC-direktiivissä, olevia määritelmiä siten, että direktiiveissä viitataan eräisiin kansainvälisiin oikeudellisiin asiakirjoihin sellaisina kuin ne ovat ajan tasalle saatettuina (in its up-to-date version). Muutoksen tarkoituksena on helpottaa kyseisten direktiivien mukaut-

tamista yhteisön meriturvallisuusalan lainsäädännössä mainittuihin kansainvälisiin oikeudellisiin asiakirjoihin tehtyihin muutoksiin.

Ongelmana on aiemmin ollut, että yhteisön lainsäädännössä merenkulun turvallisuuden alalla on sovellettu tietyn yhteisön säädöksen antamisajankohtana voimassa olevia kansainvälisiä sääntöjä. Sitä mukaa kun alan kansainvälisiin sääntöihin on tehty muutoksia, on annettu myös komission, tai harvemmin neuvoston, asetuksia ja direktiivejä, joilla yhteisön oikeus on pyritty mukauttamaan muutoksiin. Komissiolla on täytäntöönpanovaltaansa käyttäessään ollut määräaikaongelma. Voimassa oleviin kansainvälisiin sopimuksiin, päätöslauselmiin ja sääntöihin tehdään Kansainvälisessä merenkulujärjes-

tössä (IMO) nopeassa tahdissa muutoksia, jotka tulevat kansainvälisesti pikaisesti voimaan. Koska yhteisön sisäiset menettelyt kestävät pitkän aikaa, yhteisön lainsäädännön ajantasaistaminen komiteamenettelyä noudattaen on yleensä tapahtunut vasta sen jälkeen, kun kyseiset muutokset ovat tulleet kansainvälisesti voimaan. Ongelmaa on lisännyt se, että direktiivien osalta on oltava vielä tietty määräaika, johon mennessä ne on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Jäsenvaltioilla ei siten ole aiemmin ollut valtuuksia sisällyttää yhteisöoikeuteen otettuun kansainväliseen oikeudelliseen asiakirjaan tehtyjä muutoksia kansalliseen oikeuteensa tai soveltaa niitä, ennen kuin ne on saatettu osaksi yhteisön asiaa koskevaa lainsäädäntöä. Käytännössä kansainvälisen voimaantulopäivämäärän ja yhteisön säädöksen soveltamispäivämäärän välillä on tästä syystä lähes aina ollut aikaero. Edellä mainitun johdosta meriturvallisuus sopimusdirektiivillä on jäsenvaltioille annettu valtuus soveltaa kansainvälisten sopimusten muutosten uusimpia versioita edellyttäen, että etukäteen tarkastetaan, että muutokset ovat yhteisön oikeuden vaatimusten mukaisia. Säännöksissä, joissa on määritelmät termeistä ja määritelmiin on sisällytetty kansainväliset oikeudelliset asiakirjat, joita sovelletaan, sekä säännöksissä, joissa viitataan kansainväliseen oikeudelliseen asiakirjaan ja todetaan sitä tai sen osaa sovellettavan, viitataan uuden direktiivin mukaan asiakirjoihin sellaisina kuin ne ovat ajan tasalle saatettuina. Tämä määritelmä ottaa huomioon asiakirjoihin tehdyt viimeiset muutokset.

Lisäksi määritelmässä ehdotetaan huomioitaviksi tarkastusdirektiivin, non-SOLAS-direktiivin ja luokituslaitosdirektiivin muutokset. Koska lakiehdotus koskee tarkastusdirektiivin täytäntöönpanoa, määritelmässä luettelaisiin direktiiviin sen antamisen jälkeen tehdyt muutokset. Koska lakiehdotuksessa ei ole kyse non-SOLAS-direktiivin ja luokituslaitosdirektiivin täytäntöönpanosta, ehdotetaan näiden direktiivien määritelmiä muutettavaksi siten, että direktiiveihin viitataan sellaisina kuin ne ovat muutettuina ja Suomessa täytäntöön pantuina. Tällöin määritelmiä ei jatkossa tarvitsisi muuttaa direktiivien mahdollisten muutosten yhteydessä.

Pykälään tulisi vielä lisätä uudet 21—24 kohdat. Uudeksi 21 kohdaksi ehdotetaan lisättäväksi PSC-direktiivin määritelmä. Koska lakiehdotus koskee PSC-direktiivin täytäntöönpanoa, määritelmässä luettelaisiin kaikki direktiiviin sen antamisen jälkeen tehdyt muutokset. Pykälään ehdotetaan kohdaksi 22 otettavaksi aluksen lippuvaltion määritelmä sekä kohdaksi 23 Pariisin pöytäkirjan (MOU) eli Pariisissa 26 päivänä tammikuuta 1982 allekirjoitetun satamavaltioiden harjoittamaa tarkastustoimintaa koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan määritelmä. Myös tässä määritelmässä huomioitaisiin meriturvallisuus sopimusdirektiivissä säädetty viittaustekniikka. Lisäksi määritelmiin kohdaksi 24 ehdotetaan lisättäväksi laajennetun tarkastuksen määritelmä, jossa viitattaisiin PSC-direktiivin asiaa koskeviin kohtiin.

5 §. *Valvontaviranomaiset.* Valvontaviranomaisia koskevassa säännöksessä huomioitaisiin Merenkululaitoksen organisaatiouudistusta koskevat säädökset eli Merenkululaitoksesta annettu laki (939/2003) ja Merenkululaitoksesta annettu valtioneuvoston asetus (981/2003). Lisäksi valvontaviranomaisia koskevat kelpoisuusvaatimukset ehdotetaan siirrettäviksi asetuksesta lakitasolle. Valvontaviranomaisella tulisi olla Merenkululaitoksen antama todistus, joka osoittaa, että henkilö on valtuutettu suorittamaan tarkastuksia. Todistuksen sisällöstä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

Ehdotuksen mukaan Merenkululaitoksen olisi myös huolehdittava PSC-direktiivin mukaisesta tietojen antamisesta ja tiedonvaihdesta muun muassa komission, EU:n jäsenvaltioiden asianomaisten viranomaisten ja toimielinten sekä lippuvaltion hallinnon välillä.

7 §. *Tarkastusten toimittaminen aluksilla ja tarkastuskertomus.* Pykälään ehdotetaan otettaviksi uusina säännöksinä asetustasolta säännökset, joiden mukaan valvontaviranomaisen on eräissä tapauksissa tarkastettava ulkomaisen aluksen laivaväen pätevyys ja ulkomaisen matkustaja-aluksen ja säiliöaluksen laivaväen viestintäkyky ja kielitaito. Nämä säännökset sisältyvät merenkulkijoiden vähimmäiskoulutuksesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2001/25/EY.

Pykälään ehdotetaan lisäksi siirrettäväksi tarkastuskertomusta koskeva säännös, joka tällä hetkellä sisältyy ulkomaisten alusten tarkastuksesta Suomessa annettuun asetukseen.

Muuten pykälä vastaa nykyistä sääntelyä.

11 a §. *Ennakoilmoitus.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 11 a § eräitä aluksia koskevasta ennakoilmoituksesta. PSC-direktiivin liitteessä V tarkoitettujen laajennetun tarkastuksen kohteena olevien alusluokkien laivanisäntä tai päällikkö velvoitettaisiin toimittamaan PSC-direktiivin liitteessä V mainitut tiedot valvontaviranomaiselle viimeistään kolme päivää ennen oletettua satamaan saapumista. PSC-direktiivin liitteen mukaisesti tulisi toimittaa muun muassa tiedot aluksen nimestä, lippuvaltioista, aluksen IMO-tunnistenumeroista, kantavuudesta sekä aluksen rakentamispäivästä. Lisäksi tulisi ilmoittaa muun muassa aluksen todennäköinen saapumisaika, satamassa käynnin suunniteltu kesto sekä suunnitellut toimet määräsatamassa. Ennakoilmoitusta koskeva velvoite sisältyy direktiiviin 2001/106/EY.

11 b §. *Laajennettu tarkastus.* Lakiehdotukseen ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä laajennetuista tarkastuksista. Pykälässä huomioitaisiin direktiivin 2001/106/EY uudet vaatimukset. Muutosdirektiivin mukaan valvontaviranomainen voi suorittaa laajennetun tarkastuksen laajennetun tarkastuksen kohteena olevaan alusluokkaan kuuluvalla aluksella, jos edellisestä laajennetusta tarkastuksesta Pariisin pöytäkirjan allekirjoittajavaltion satamassa on kulunut vähintään 12 kuukautta.

Direktiivin 2001/106/EY mukaan laajennetun tarkastuksen kohteena olevaan alusluokkaan kuuluvalla aluksella on suoritettava pakollinen laajennettu tarkastus, jos aluksesta ei ole tehty 11 a §:ssä säädettyä ennakoilmoitusta. Tällaiselle alukselle on lisäksi tehtävä laajennettu tarkastus, jos se kuuluu PSC-direktiivin liitteessä I lueteltuihin ensisijaisesti tarkastuksen tarpeessa oleviin aluksiin.

11 c §. *Poikkeukset.* Valvontaviranomaisen olisi ehdotetun säännöksen mukaan ilmoitettava komissiolle, jos joitain aluksia, joille PSC-direktiivin mukaan olisi tehtävä pakollinen tarkastus tai pakollinen laajennettu tarkastus, ei toiminnallisista syistä pystytä tar-

kastamaan.

14 §. *Aluksen pysäyttäminen, sen käytön rajoittaminen sekä sen varusteen, laitteen, toiminnon tai järjestelyn käytön kieltäminen.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaisi direktiivin 2001/106/EY vaatimuksia kirjallisesta päätöksestä. Aluksen pysäyttämispäätös ehdotetaan tehtäväksi kirjallisesti. Päätöksessä olisi mainittava ne syyt, jotka ovat johtaneet pysäyttämismääräyksen antamiseen. Lisäksi päätös olisi tarvittaessa annettava tiedoksi nimetyille tarkastajille tai hyväksytyille laitoksille.

14 b §. *Matkatietojen tallentimen tai ISM-säännösten mukaisten asiakirjojen puuttuminen.* Direktiivissä 2001/106/EY säädetyn mukaisesti ehdotetaan pykälään otettavaksi säännös, jonka mukaan ulkomainen alus on pysäytettävä, jos sitä ei ole varustettu toimivalla matkatietojen tallentimella sen käytön ollessa direktiivin liitteen XII mukaisesti pakollista. Jos puutetta ei voida nopeasti korjata pysäyttämissatamassa, valvontaviranomainen voisi antaa alukselle luvan siirtyä lähimpään sopivaan satamaan, jossa puute on korjattava nopeasti, tai edellyttää, että puute korjataan korkeintaan 30 päivän kuluessa.

Lisäksi pykälään ehdotetaan asetustasolta siirrettäväksi säännös aluksen pysäyttämistä ja pysäyttämispäätöksen peruuttamisesta tapauksissa, jolloin ulkomaiselta alukselta puuttuu alusten turvallisesta toiminnasta ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä annetun kansainvälisen johtamissäännösten (ISM-säännöstö) mukaiset asiakirjat.

Suomalaisten alusten osalta aluksen katsastuksessa varmistetaan, että aluksella on säännöksissä vaadittu matkatietojen tallennin ja ISM-säännösten mukaiset asiakirjat.

14 c §. *Aluksen satamaan pääsyn estäminen.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi PSC-direktiivin 7 b artiklan mukainen säännös. PSC-direktiivin 7 b artiklassa säädetään tiettyjen huonokuntoisten alusten satamaan pääsyn estämisestä. Satamaan pääsy tulee estää ulkomaiselta kaasui- tai kemikaalisäiliöalukselta, irtolastialukselta, öljysäiliöalukselta tai matkustaja-alukselta, jos aluksen lippuvaltio esiintyy Pariisiin pöytäkirjan vuosikatsauksessa julkaistavalla mustalla listalla ja alus on edellisten 24 kuukauden aikana pysäytetty useammin kuin kaksi kertaa Pariisin pöytä-

kirjan allekirjoittajavaltion satamaan, tai jos aluksen lippuvaltio on luokiteltu Pariisin pöytäkirjan vuosikatsauksessa julkaistavalla mustalla listalla erittäin suuren turvallisuusriskin tai suuren turvallisuusriskin valtioksi ja alus on edellisten 36 kuukauden aikana pysäytetty useammin kuin kerran Pariisin pöytäkirjan allekirjoittajavaltion satamaan.

Valvontaviranomaisen olisi myös estettävä ulkomaisen aluksen satamaan pääsy muun muassa, jos 14 §:n 4 momentissa tai PSC-direktiivin 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa alus, joka lähtee merelle, ei täytä ehtoja, joita viranomaiset ovat asettaneet.

PSC-direktiivin ja ehdotetun pykälän 3 momentin mukaan valvontaviranomainen voisi päästää aluksen satamaan, jos turvallisuusnäkökohdat sen siihen pakottaisivat. Tällöin tulisi ottaa huomioon esimerkiksi ihmishenkien suojele sekä meriympäristön pilaantumisen ehkäisemisen.

18 §. *Oikaisuvaatimus ja valitus.* Pykälän 4 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä huomioidaan ehdotettu 14 b ja ehdotettu uusi 14 c §, jossa säädetään satamaan pääsyn estämisestä. Koska valitusprosessista tulee aina säätää lailla, momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että joko päällikkö tai laivanisäntä voisi 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tehdä oikaisuvaatimuksen saamastaan pysäyttämispäätöksestä tai satamaan pääsyn estämispäätöksestä.

19 §. *Oikaisuvaatimuksen ja muutoksenhaun vaikutus päätökseen.* Pykälään ehdotetaan otettavaksi viittaus 14 b §:ään sekä lisättäväksi uusi 2 kohta. Kohdan mukaan oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku ei estäisi täytäntöönpanemasta 14 c §:n mukaista satamaan pääsyn estämispäätöstä. Pykälässä säilyisi edelleen säännös siitä, että oikaisupäätöksen tekijä tai valitusviranomainen voivat myös määrätä täytäntöönpanon keskeyttämisestä.

21 a §. *Kustannusten korvaaminen.* Kustannusten korvaamisesta on aikaisemmin säädetty asetustasolla. Pykälässä ehdotetaan PSC-direktiivin mukaisesti, että jos tarkastuksissa havaitaan sellaisia puutteita, jotka oikeuttavat aluksen pysäyttämiseen, on aluksen omistaja, laivanisäntä tai heidän edustajansa velvollinen korvaamaan kaikki tarkas-

tamiseen liittyvät kustannukset. Samoin, jos alus pysäytetään sen vuoksi, että sillä ei ole tarvittavia asiakirjoja, vastaisi aluksen omistaja tai laivanisäntä kaikista pysäyttämisestä valvontaviranomaiselle aiheutuneista kuluista. Myös 14 c §:n 2 momentissa tarkoitetuista tarkastuksista valvontaviranomaiselle aiheutuneet kustannukset olisi aluksen omistajan tai laivanisännän korvattava. Maksut perittäisiin valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisesti.

23 §. *Tarkeimmat säännökset ja määräykset.* Pykälään ehdotetaan otettavaksi tarkkarajaiset valtuutussäännökset, joiden mukaisesti tietyistä lakiehdotuksessa säännellyistä asioista voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Säännökset perustuisivat PSC-direktiivin säännöksiin. Asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin lakiehdotuksen 7 §:n mukaisista alusten tarkastuksista. Säännöksiä annettaisiin PSC-direktiivin mukaisesti tarkastettavien alusten määristä ja tarkastettaviksi valittavista aluksista. Samoin valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin PSC-direktiivin edellyttämistä eräiden alusten pakollisista tarkastuksista, alusturvallisuuslain 10 §:ssä säädetystä asiakirjojen tarkastuksesta ja aluksen yleisen kunnon toteamisesta, ehdotetussa 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuista laivaväen pätevyiden ja viestintäkyvyn sekä kielitaidon tarkastamisesta, alusturvallisuuslain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettuista aluksen yksityiskohtaisesta tarkastuksesta ja ehdotetussa 11 b §:ssä tarkoitettusta laajennetusta tarkastuksesta, 14 §:ssä tarkoitetuista aluksen pysäyttämisperusteista, 14 c §:ssä tarkoitetuista aluksen satamaan pääsyn estämisestä koskevista menettelyistä sekä tarkastusten ja pysäyttämisten seurannasta sekä PSC-direktiivin mukaisista tietojen annosta ja tiedonvaihdosta Euroopan yhteisöjen komission ja kansallisen valvontaviranomaisen välillä. PSC-direktiivissä säännellään lukuisia tiedonvaihtotilanteita, joista tulisi tarkemmin säätää asetustasolla. Nämä tiedonvaihdot koskevat lähinnä tilastollisia käyttö-tarkoituksia sekä EY:ssä että jäsenvaltioissa.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hy-

väksytty ja vahvistettu. Direktiivin 2001/106/EY mukaisesti kansalliset lait olisi tullut saattaa voimaan viimeistään 22 päivään heinäkuuta 2003 mennessä.

3. Suhde perustuslakiin ja säätämishjärjestys

Ehdotetulla lailla saatettaisiin osa nykyisestä asetustasoisesta sääntelystä lain tasolle. Samalla on tehty muita tarkistuksia ja täsmennyksiä, jotka johtuvat perustuslaista ja muista lainsäädännön muotovaatimuksista.

Ehdotettuun lakiin sisältyisi PSC-direktiivin mukainen säännös tarkastusten maksullisuudesta muun muassa tapauksissa, joissa tarkastuksissa havaitaan sellaisia puutteita, että ne oikeuttavat aluksen pysäyttämiseen. Maksuvelvollinen tällaisissa tapauksissa olisi

pääsääntöisesti aluksen omistaja tai laivanisäntä. Maksuista säädettäisiin tarkemmin valtion maksuperustelain nojalla annettavalla liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

Perustuslain 80 §:ssä säädetään tasavallan presidentin, valtioneuvoston ja ministeriön asetuksenantovaltuuksista. Ehdotetun lain 23 §:ään on sisällytetty valtuudet valtioneuvoston asetuksella säätää tarkemmin tietyistä laissa säännellyistä asioista. Asetuksen säännökset annettaisiin PSC-direktiivin täytäntöön panemiseksi.

Ehdotusta valmisteltaessa on katsottu, että laki voidaan säätää tavallisen lain säätämishjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alusturvallisuuden valvonnasta 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (370/1995) 2 §:n johdantokappale sekä 4—6, 10, 18 ja 20 kohta, 5 ja 7 §, 3 luvun otsikko, 14 §, 18 §:n 4 momentti sekä 19 ja 23 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n johdantokappale sekä 4—6, 10, 18 ja 20 kohta sekä 19 § laissa 55/2002, 5 § osaksi laissa 1251/1997 sekä 18 §:n 4 momentti viimeksi mainitussa laissa, sekä
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 55/2002, uusi 21—24 kohta sekä lakiin uusi 11 a—11 c, 14 b, 14 c ja 21 a § seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa tarkoitetaan:

4) *tarkastusdirektiivillä* pakollisesta katsastusjärjestelmästä säännöllisen ro-ro-alusliikenteen ja suurnopeusmatkustajalalusliikenteen turvallisen harjoittamisen varmistamiseksi annettua neuvoston direktiiviä 1999/35/EY, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2002/84/EY;

5) *SOLAS-yleissopimuksella* vuoden 1974 kansainvälistä yleissopimusta ihmishengen turvallisuudesta merellä (SopS 11/1981) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

6) *non-SOLAS-direktiivillä* matkustajalusten turvallisuussäännöistä ja -määräyksistä annettua neuvoston direktiiviä 98/18/EY, sellaisena kuin se on muutettuna ja Suomessa täytäntöön pantuna;

10) *suurnopeusalussäännöstöllä* suurnopeusalusten kansainvälistä turvallisuussäännöstöä, joka sisältyy Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) meriturvallisuuskomitean 20 päivänä toukokuuta 1994 antamaan päätöslauselmaan MSC.36 (63) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

18) *luokituslaitosdirektiivillä* alusten tarkastamiseen ja katsastamiseen valtuutettuja laitoksia sekä merenkulun viranomaisten asiaan liittyviä toimia koskevista yhteisistä säännöistä ja standardeista annettua neuvoston direktiiviä 94/57/EY, sellaisena kuin se on muutettuna ja Suomessa täytäntöön pantuna;

20) *pätevällä tarkastajalla* virkamiestä tai muuta henkilöä, jonka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on asianmukaisesti valtuuttanut suorittamaan todistuskirjojen myöntämiseen liittyviä katsastuksia ja tarkastuksia ja joka täyttää tarkastusdirektiivin liitteessä V tarkemmin esitetyt pätevyyttä ja riippumattomuutta koskevat vaatimukset;

21) *PSC-direktiivillä* satamavaltioiden suorittamasta alusten valvonnasta annettua neuvoston direktiiviä 95/21/EY sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 98/25/EY, komission direktiivillä 98/42/EY, komission direktiivillä 1999/97/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/106/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2002/84/EY;

22) *lippuvaltiolla* sitä valtiota, jonka lipun alla aluksella on oikeus purjehtia;

23) *Pariisin pöytäkirjalla* Pariisissa 26 päivänä tammikuuta 1982 allekirjoitettua satamavaltioiden harjoittamaa tarkastustoimintaa koskevaa yhteisymmärryspöytäkirjaa siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

24) *laajennetulla tarkastuksella* PSC-direktiivin 7 artiklassa ja liitteessä V tarkoitettua tarkastusta.

5 §

Valvontaviranomaiset

Merenkululaitos valvoo alusturvallisuudesta annettujen säännösten ja määräysten noudattamista ja huolehtii PSC-direktiivin mukaisista ilmoituksista ja tietojen antamisesta sekä tietojen vaihdosta.

Merenkululaitoksessa meriturvallisuudesta vastaava johtaja tai hänen määräämänsä Merenkululaitoksen virkamies ovat tässä laissa tarkoitettuja valvontaviranomaisia.

Valvontaviranomaisina voivat toimia vain henkilöt, jotka täyttävät PSC-direktiivin liitteessä VII esitetyt vaatimukset. Valvontaviranomaisella on oltava Merenkululaitoksen antama todistus, joka osoittaa, että henkilö on valtuutettu suorittamaan tarkastuksia. Todistuksen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Tarkastusten toimittaminen aluksilla ja tarkastuskertomus

Alusturvallisuuden tarkastuksia on tehtävä niin usein ja niin tehokkaasti kuin valvonnan kannalta on tarpeellista ja Suomea velvoittavat kansainväliset sopimukset tai kansalliset säännökset ja määräykset sitä edellyttävät.

Jos ulkomaisen aluksen lippuvaltio ei ole ratifioinut merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevaa vuoden 1978 kansainvälistä yleissopimusta (SopS 22/1984), jäljempänä STCW-yleissopimus, valvontaviranomaisen on tarkastettava laivaväen pätevyys. Laivaväen pätevyys on lisäksi tarkastettava, jos on selvät perusteet uskoa, että STCW-yleissopimuksen mukaisia vahdinpitovaatimuksia ei ole noudatettu.

Valvontaviranomaisen on lisäksi tarkastettava ulkomaisen matkustaja-aluksen ja säiliöaluksen laivaväen viestintäkyky ja kielitaito sen varmistamiseksi, että laivaväki pystyy välittämään keskenään turvallisuutta koskevia tietoja ja vaihtamaan tietoja maissa olevien viranomaisten kanssa. Samoin valvontaviranomaisen on tarkastettava, että ulkomaisella matkustaja-aluksella matkustajia hätätilanteessa auttamaan nimetty henkilö pystyy välittämään matkustajille riittävästi tietoa tällaisessa tilanteessa.

Alusturvallisuuden tarkastus on toimitettava siten, että valvonnan tarkoitus saadaan toteutetuksi aiheuttamatta tarpeetonta häiriötä aluksen toiminnalle. Alusturvallisuuden tarkastamisesta on ilmoitettava laivanisännälle tai päällikölle. Heidän poissaolonsa ei ole esteenä tarkastuksen toimittamiselle.

Valvontaviranomaisen on laadittava tarkastuksesta PSC-direktiivin liitteen X mukainen tarkastuskertomus. Tarkastuskertomuksesta on toimitettava jäljennös aluksen päällikölle.

3 luku

Alusturvallisuuden toteaminen ja aluksesta tehtävä ennakoilmoitus

11 a §

Ennakoilmoitus

PSC-direktiivissä tarkoitettuun laajennetun tarkastuksen kohteena olevaan alusluokkaan kuuluvan aluksen päällikön tai laivanisännän on toimitettava valvontaviranomaiselle kuskakin suomalaisessa satamassa, jossa alus käy sen jälkeen, kun viimeisestä laajennetusta tarkastuksesta on kulunut 12 kuukautta, PSC-direktiivin liitteessä V tarkoitettut tiedot

viimeistään kolme päivää ennen aluksen laskeutua satamaan saapumisaikaa tai ennen edellisestä satamasta lähtöä, jos matkan oletetaan kestävän alle kolme päivää.

11 b §

Laajennettu tarkastus

PSC-direktiivissä tarkoitettuun laajennettuun tarkastukseen kohteena olevaan alusluokkaan kuuluvalla aluksella voidaan tehdä laajennettu tarkastus 12 kuukauden kuluttua siitä, kun sille on tehty edellinen laajennettu tarkastus jossain Pariisin pöytäkirjan allekirjoittajavaltion satamassa. Alukselle on tehtävä laajennettu tarkastus sen mukaisesti kuin PSC-direktiivissä säädetään.

11 c §

Poikkeukset

Jos tietyt aluksia, joille PSC-direktiivin mukaan on tehtävä pakollinen tarkastus tai pakollinen laajennettu tarkastus, ei toiminnallisista syistä pystytä tarkastamaan, on valvontaviranomaisen ilmoitettava asiasta Euroopan yhteisön komissiolle. Samalla on ilmoitettava syy, minkä vuoksi tarkastus on jätetty suorittamatta.

14 §

Aluksen pysäyttäminen, sen käytön rajoittaminen sekä sen varusteen, laitteen, toiminnon tai järjestelyn käytön kieltäminen

Jos alusturvallisuudessa oleva vika tai puute on sellainen, että aluksen käyttö siinä liikenteessä, johon se on tarkoitettu, aiheuttaa vaaraa ihmishengelle tai välitöntä vaaraa alukselle, muulle liikenteelle tai meriympäristölle, valvontaviranomaisen on tehtävä kirjallinen päätös aluksen pysäyttämisestä tai sen käytön rajoittamisesta taikka sen varusteen, laitteen, toiminnon tai järjestelyn käytön kieltämisestä, kunnes vika tai puute on korjattu. Kirjallinen päätös on perusteltava ja siinä on annettava tieto kaikista niistä olosuhteista, jotka ovat johtaneet aluksen pysäyttämiseen.

Valvontaviranomainen voi tehdä 1 momentissa tarkoitettua päätöstä myös, jos laivanisäntä tai aluksen päällikkö vastustaa tarkastusta tai jos valvontaviranomaiselle ei anneta niitä asiakirjoja, luetteloita tai tietoja, joita se on oikeutettu 6 §:n nojalla saamaan, taikka jos laivanisäntä tai aluksen päällikkö ei korjaa alusturvallisuudessa havaittua puutetta tai epäkohtaa valvontaviranomaisen asettaman määräajan kuluessa.

Päätöstä, jolla alus pysäytetään, sen käyttöä rajoitetaan tai sen varusteen, laitteen, toiminnon tai järjestelyn käyttö kielletään, on heti noudatettava. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava aluksen päällikölle tai ulkomaisen aluksen ollessa kyseessä myös lippuvallion lähimmälle edustustolle sekä liitettävä ilmoitukseen tarkastuskertomus. Lisäksi asiasta on tarvittaessa ilmoitettava nimetyille katsastajalle tai hyväksytyille laitoksille, jotka vastaavat luokitustodistusten antamisesta.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja puutteita ei voida korjata tarkastussatamassa, valvontaviranomainen voi antaa alukselle luvan jatkaa matkaansa lähimmälle, päällikön ja kyseisen viranomaisen valitsemalle soveltuvalla korjaustelakalla, jos alus noudattaa lippuvallion toimivaltaisen viranomaisen määrittämiä ja valvontaviranomaisen hyväksymiä ehtoja.

14 b §

Matkatietojen tallentimen tai ISM-säännösten mukaisten asiakirjojen puuttuminen

Valvontaviranomaisen on pysäytettävä ulkomainen alus, jos sitä ei ole varustettu toimivalla matkatietojen tallentimella niissä tapauksissa, joissa matkatietojen tallentimen käyttö on PSC-direktiivin liitteen XII mukaisesti pakollista. Jos puutetta ei voida nopeasti korjata pysäyttämssatamassa, valvontaviranomainen voi antaa alukselle luvan siirtyä lähimpään sopivaan satamaan, jossa puute on korjattava, tai keskeyttää pysäyttämisen ehdolla, että puute korjataan enintään 30 päivän kuluessa.

Valvontaviranomaisen on lisäksi pysäytettävä ulkomainen alus, jos tarkastuksessa käy ilmi, että alusten turvallisesta toiminnasta ja

ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä annetun kansainvälisen johtamissäännösten (*ISM-säännöstö*) mukaisesti myönnettyä vaatimustenmukaisuusasiakirjaa tai turvallisuusjohtamistodistusta ei ole aluksella, johon sovelletaan ISM-säännöstöä.

Jos tarkastuksessa ei havaita muita pysäyttämiseen oikeuttavia puutteita kuin 2 momentissa säädetään, valvontaviranomainen voi peruuttaa pysäyttämismääräyksen, jotta vältetään sataman ruuhkautuminen. Valvontaviranomaisen on ilmoitettava päätöksestä välittömästi muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

14 c §

Aluksen satamaan pääsyn estäminen

Valvontaviranomaisen on estettävä ulkomaisen kaasu- tai kemikaalisäiliöaluksen, irtolastialuksen, öljysäiliöaluksen tai matkustaja-aluksen pääsy suomalaiseen satamaan, jos:

1) aluksen lippuvaltio on Pariisin pöytäkirjan vuosikatsauksessa julkaistavalla mustalla listalla ja alus on edellisten 24 kuukauden aikana pysäytetty useammin kuin kaksi kertaa Pariisin pöytäkirjan allekirjoittajavaltion satamaan; tai

2) aluksen lippuvaltio on luokiteltu Pariisin pöytäkirjan vuosikatsauksessa julkaistavalla mustalla listalla erittäin suuren turvallisuusriskin tai suuren turvallisuusriskin valtioksi ja alus on edellisten 36 kuukauden aikana pysäytetty useammin kuin kerran Pariisin pöytäkirjan allekirjoittajavaltion satamaan.

Valvontaviranomaisen on myös estettävä ulkomaisen aluksen saapuminen suomalaiseen satamaan, jos 14 §:n 4 momentissa ja PSC-direktiivin 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa alus, joka lähtee merelle, ei täytä niitä ehtoja, jotka suomalaisessa satamassa olevat valvontaviranomaiset tai muussa jäsenvaltion tarkastussatamassa olevat toimivaltaiset viranomaiset ovat asettaneet, tai kieltäytyy noudattamasta yleissopimusten asiaa koskevia vaatimuksia jättämällä saapumatta korjaustelakalle. Pääsy satamaan on estettävä, kunnes aluksen omistaja tai laivanisäntä on esittänyt todisteet siitä, että alus täyttää kaikki yleissopimusten asiaan liittyvät

vaatimukset, ja aluksen puutteet todennut valvontaviranomainen taikka aluksen puutteet todenneen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat hyväksyneet ne.

Valvontaviranomainen voi yksittäistapauksessa sallia aluksen pääsyn satamaan ylivoimaisen esteen sattuessa, ylivoimaisesti tärkeämpien turvallisuusnäkökohtien vuoksi, puutteiden korjaamiseksi tai saastuttamisvaaran poistamiseksi, jos aluksen omistaja, laivanisäntä tai aluksen päällikkö on ryhtynyt aiheellisiin, valvontaviranomaisen hyväksymiin toimenpiteisiin turvallisen satamaantulon varmistamiseksi.

18 §

Oikaisuvaatimus ja valitus

Oikaisuvaatimus ja valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on kuitenkin tehtävä 14 päivän kuluessa siitä päivästä, jona päällikkö tai laivanisäntä on saanut tiedon 14 tai 14 b §:ssä tarkoitetusta pysäyttämispäätöksestä tai 14 c §:ssä tarkoitetusta satamaan pääsyn estämispäätöksestä.

19 §

Oikaisuvaatimuksen ja muutoksenhaun vaikutus päätökseen

Oikaisuvaatimuksen tekeminen tai valitus ei estä:

1) 14 tai 14 b §:ssä tarkoitetun aluksen pysäyttämistä, sen käytön rajoittamista eikä sen varusteen, laitteen, toiminnon tai järjestelyn käytön kieltämistä koskevan päätöksen täytäntöönpanoa;

2) 14 c §:ssä tarkoitetun aluksen satamaan pääsyn estämistä koskevan päätöksen täytäntöönpanoa; tai

3) 17 h §:ssä tarkoitetun ro-ro-matkustaja-aluksen tai suurnopeusmatkustaja-aluksen liikennöinnin estämistä koskevan päätöksen täytäntöönpanoa, ellei oikaisupäätöksen tekijä tai valitusviranomainen toisin määrää.

21 a §

Kustannusten korvaaminen

Jos 10, 11 ja 11 b §:ssä tarkoitetuissa tarkastuksissa havaitaan sellaisia puutteita, jotka oikeuttavat aluksen pysäyttämiseen, on aluksen omistajan, laivanisännän tai hänen edustajansa korvattava kaikki tarkastuksiin liittyvät kustannukset.

Jos alus pysäytetään 14 §:n 2 momentin mukaisesti asiakirjojen puutteellisuuden tai niiden puuttumisen vuoksi, aluksen omistaja tai laivanisäntä vastaa kaikista kuluista, joita valvontaviranomaiselle aluksen pysäyttämisestä aiheutuu.

Valvontaviranomaisen 14 c §:n 2 momentissa tarkoitetuista tarkastuksista aiheutuneet kustannukset on aluksen omistajan tai laivanisännän korvattava.

Pysäyttämistä ei saa peruuttaa ennen kuin kustannukset on kokonaan maksettu tai niiden maksamisesta on annettu riittävä vakuus.

23 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan PSC-direktiivin täytäntöön panemiseksi säätää:

1) tarkastettavien alusten määrästä ja tarkastettaviksi valittavista aluksista;

2) eräiden alusten pakollisista tarkastuksista;

3) asiakirjojen tarkastuksesta ja alusten yleisen kunnon toteamisesta;

4) laivaväen pätevyyden ja viestintäkyvyn ja kielitaidon tarkastuksesta ottaen huomioon merenkulkijoiden vähimmäiskoulutuksesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/25/EY asiaa koskevat säännökset;

5) yksityiskohtaisesta tarkastuksesta ja eräiden alusten laajennetusta tarkastuksesta;

6) tarkastuskertomuksesta;

7) laajennetun tarkastuksen kohteena olevista alusluokista sekä eräiden alusten pakollisesta laajennetusta tarkastuksesta;

8) aluksen pysäyttämisperusteista;

9) aluksen satamaan pääsyn estämistä koskevista menettelyistä;

10) tarkastusten ja pysäyttämisten seurannasta; sekä

11) tietojen antamisesta sekä tietojen vaihdosta valvontaviranomaisen, Euroopan yhteisön komission, yhteisön jäsenvaltioiden asianomaisten viranomaisten ja toimielinten sekä lippuvaltion hallinnon välillä

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 _____ .

Helsingissä 19 päivänä toukokuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Johannes Koskinen*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

Laki

alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alusturvallisuuden valvonnasta 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (370/1995) 2 §:n johdantokappale sekä 4—6, 10, 18 ja 20 kohta, 5 ja 7 §, 3 luvun otsikko, 14 §, 18 §:n 4 momentti sekä 19 ja 23 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n johdantokappale sekä 4—6, 10, 18 ja 20 kohta sekä 19 § laissa 55/2002, 5 § osaksi laissa 1251/1997 sekä 18 §:n 4 momentti viimeksi mainitussa laissa, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 55/2002, uusi 21—24 kohta sekä lakiin uusi 11 a—11 c, 14 b, 14 c ja 21 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *tarkastusdirektiivillä* pakollisesta katsastusjärjestelmästä säännöllisen ro-ro-alusliikenteen ja suurnopeusmatkustajalalusliikenteen turvallisen harjoittamisen varmistamiseksi annettua neuvoston direktiiviä 1999/35/EY;

5) *SOLAS-yleissopimuksella* vuoden 1974 kansainvälistä yleissopimusta ihmishengen turvallisuudesta merellä (SopS 11/1981), sellaisena kuin se on 29 päivänä huhtikuuta 1999;

6) *non-SOLAS-direktiivillä* matkustajalusten turvallisuussäännöistä ja -määräyksistä annettua neuvoston direktiiviä 98/18/EY;

10) *suurnopeusalussäännöstöllä* suurnopeusalusten kansainvälistä turvallisuussäännöstöä, joka sisältyy Kansainvälisen

Lakiehdotus

2 §

Määritelmät

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa tarkoitetaan:

4) *tarkastusdirektiivillä* pakollisesta katsastusjärjestelmästä säännöllisen ro-ro-alusliikenteen ja suurnopeusmatkustajalalusliikenteen turvallisen harjoittamisen varmistamiseksi annettua neuvoston direktiiviä 1999/35/EY, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2002/84/EY;

5) *SOLAS-yleissopimuksella* vuoden 1974 kansainvälistä yleissopimusta ihmishengen turvallisuudesta merellä (SopS 11/1981) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

6) *non-SOLAS-direktiivillä* matkustajalusten turvallisuussäännöistä ja -määräyksistä annettua neuvoston direktiiviä 98/18/EY, sellaisena kuin se on muutettuna ja Suomessa täytäntöön pantuna;

10) *suurnopeusalussäännöstöllä* suurnopeusalusten kansainvälistä turvallisuussäännöstöä, joka sisältyy Kansainvälisen

merenkulkujärjestön (IMO) meriturvalli-
suuskomitean 20 päivänä toukokuuta 1994
antamaan päätöslauselmaan MSC.36 (63),
sellaisena kuin se on 29 päivänä huhtikuuta
1999;

18) *luokituslaitosdirektiivillä* alusten tar-
kastamiseen ja katsastamiseen valtuutettuja
laitoksia sekä merenkulun viranomaisten
asiaan liittyviä toimia koskevista yhteisistä
säännöistä ja standardeista annettua neuvos-
ton direktiiviä 94/57/EY, sellaisena kuin se
on muutettuna komission direktiivillä
97/58/EY;

20) *pätevällä tarkastajalla* virkamiestä tai
muuta henkilöä, jonka jäsenvaltion toimi-
valtainen viranomainen on asianmukaisesti
valtuuttanut suorittamaan todistuskirjojen
myöntämiseen liittyviä katsastuksia ja tar-
kastuksia ja joka täyttää tarkastusdirektiivin
liitteessä V tarkemmin esitetyt pätevyyttä ja
riippumattomuutta koskevat vaatimukset.

5 §

Valvontaviranomaiset

Merenkululaitos valvoo alusturvallisuus-
desta annettujen säännösten ja määräysten
noudattamista.

merenkulkujärjestön (IMO) meriturvalli-
suuskomitean 20 päivänä toukokuuta 1994
antamaan päätöslauselmaan MSC.36 (63)
siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

18) *luokituslaitosdirektiivillä* alusten tar-
kastamiseen ja katsastamiseen valtuutettuja
laitoksia sekä merenkulun viranomaisten
asiaan liittyviä toimia koskevista yhteisistä
säännöistä ja standardeista annettua neuvos-
ton direktiiviä 94/57/EY, sellaisena kuin se
on muutettuna *ja Suomessa täytäntöön pan-
tuna;*

20) *pätevällä tarkastajalla* virkamiestä tai
muuta henkilöä, jonka jäsenvaltion toimi-
valtainen viranomainen on asianmukaisesti
valtuuttanut suorittamaan todistuskirjojen
myöntämiseen liittyviä katsastuksia ja tar-
kastuksia ja joka täyttää tarkastusdirektiivin
liitteessä V tarkemmin esitetyt pätevyyttä ja
riippumattomuutta koskevat vaatimukset;

21) *PSC-direktiivillä satamavaltioiden*
suorittamasta alusten valvonnasta annettua
neuvoston direktiiviä 95/21/EY sellaisena
kuin se on muutettuna neuvoston direktiivil-
lä 98/25/EY, komission direktiivillä
98/42/EY, komission direktiivillä
1999/97/EY, Euroopan parlamentin ja neu-
voston direktiivillä 2001/106/EY sekä Eu-
roopan parlamentin ja neuvoston direktii-
villä 2002/84/EY;

22) *lippuvaltiolla sitä valtiota, jonka li-*
pun alla aluksella on oikeus purjehtia;

23) *Pariisin pöytäkirjalla Pariisissa 26*
päivänä tammikuuta 1982 allekirjoitettua
satamavaltioiden harjoittamaa tarkastus-
toimintaa koskevaa yhteisymmärryspöytä-
kirjaa siihen myöhemmin tehtyine muutok-
sineen;

24) *laajennetulla tarkastuksella PSC-*
direktiivin 7 artiklassa ja liitteessä V tarkoi-
tettua tarkastusta.

5 §

Valvontaviranomaiset

Merenkululaitos valvoo alusturvallisuus-
desta annettujen säännösten ja määräysten
noudattamista *ja huolehtii PSC-direktiivin*

Merenkululaitoksen alusturvallisuusasioita hoitavan yksikön päällikkö ja hänen määräämänsä virkamies ovat tässä laissa tarkoitettuja valvontaviranomaisia.

Valvontaviranomaisina toimivien virkamiesten pätevydestä säädetään asetuksella.

7 §

Tarkastusten toimittaminen aluksilla

Alusturvallisuuden tarkastuksia on tehtävä niin usein ja niin tehokkaasti kuin valvonnan kannalta on tarpeellista ja Suomea velvoittavat kansainväliset sopimukset tai kansalliset säännökset ja määräykset sitä edellyttävät.

Alusturvallisuuden tarkastus on toimitettava siten, että valvonnan tarkoitus saadaan toteutetuksi aiheuttamatta tarpeetonta häiriötä aluksen toiminnalle.

Alusturvallisuuden tarkastamisesta on ilmoitettava laivanisännälle tai päällikölle. Heidän poissaolonsa ei ole esteenä tarkastuksen toimittamiselle.

mukaisista ilmoituksista ja tietojen antamisesta sekä tietojen vaihdosta.

Merenkululaitoksessa meriturvallisuudesta vastaava johtaja ja hänen määräämänsä Merenkululaitoksen virkamies ovat tässä laissa tarkoitettuja valvontaviranomaisia.

Valvontaviranomaisina voivat toimia vain henkilöt, jotka täyttävät PSC-direktiivin liitteessä VII esitetyt vaatimukset. Valvontaviranomaisella on oltava Merenkululaitoksen antama todistus, joka osoittaa, että henkilö on valtuutettu suorittamaan tarkastuksia. Todistuksen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Tarkastusten toimittaminen aluksilla ja tarkastuskertomus

Alusturvallisuuden tarkastuksia on tehtävä niin usein ja niin tehokkaasti kuin valvonnan kannalta on tarpeellista ja Suomea velvoittavat kansainväliset sopimukset tai kansalliset säännökset ja määräykset sitä edellyttävät.

Jos ulkomaisen aluksen lippuvaltio ei ole ratifioinut merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevaa vuoden 1978 kansainvälistä yleissopimusta (SopS 22/1984), jäljempänä STCW-yleissopimus, valvontaviranomaisen on tarkastettava laivaväen pätevyys. Laivaväen pätevyys on lisäksi tarkastettava, jos on selvät perusteet uskoa, että STCW-yleissopimuksen mukaisia vahdinpitovaatimuksia ei ole noudatettu.

Valvontaviranomaisen on lisäksi tarkastettava ulkomaisen matkustaja-aluksen ja säiliöaluksen laivaväen viestintäkyky ja kielitaito sen varmistamiseksi, että laivaväki pystyy välittämään keskenään turvallisuutta koskevia tietoja ja vaihtamaan tietoja maissa olevien viranomaisten kanssa. Samoin valvontaviranomaisen on tarkastettava, että ulkomaisella matkustaja-aluksella matkustajia hätätilanteessa auttamaan nimetty henkilö pystyy välittämään matkustajille riittävästi tietoa tällaisessa tilanteessa.

Alusturvallisuuden tarkastus on toimitettava siten, että valvonnan tarkoitus saadaan

toteutetuksi aiheuttamatta tarpeetonta häiriötä aluksen toiminnalle. Alusturvallisuuden tarkastamisesta on ilmoitettava laivanisännälle tai päällikölle. Heidän poissaolonsa ei ole esteenä tarkastuksen toimittamiselle.

Valvontaviranomaisen on laadittava tarkastuksesta PSC-direktiivin liitteen X mukainen tarkastuskertomus. Tarkastuskertomuksesta on toimitettava jäljennös aluksen päällikölle.

3 luku

Alusturvallisuuden toteaminen

3 luku

Alusturvallisuuden toteaminen ja aluksesta tehtävä ennakoilmoitus

11 a §

Ennakoilmoitus

PSC-direktiivissä tarkoitettuun laajennetun tarkastuksen kohteena olevaan alusluokkaan kuuluvan aluksen päällikön tai laivanisännän on toimitettava valvontaviranomaiselle kussakin suomalaisessa satamassa, jossa alus käy sen jälkeen, kun viimeisestä laajennetusta tarkastuksesta on kulunut 12 kuukautta, PSC-direktiivin liitteessä V tarkoitettut tiedot viimeistään kolme päivää ennen aluksen laskettua satamaan saapumisaikaa tai ennen edellisestä satamasta lähtöä, jos matkan oletetaan kestävän alle kolme päivää.

11 b §

Laajennettu tarkastus

PSC-direktiivissä tarkoitettuun laajennetun tarkastuksen kohteena olevaan alusluokkaan kuuluvalla aluksella voidaan tehdä laajennettu tarkastus 12 kuukauden kuluessa siitä, kun sille on tehty edellinen laajennettu tarkastus jossain Pariisin pöytäkirjan allekirjoittajavaltion satamassa. Alukselle on tehtävä laajennettu tarkastus sen mukaisesti kuin PSC-direktiivissä säädetään.

11 c §

Poikkeukset

Jos tiettyjä aluksia, joille PSC-direktiivin mukaan on tehtävä pakollinen tarkastus tai pakollinen laajennettu tarkastus, ei toiminnallisista syistä pystytä tarkastamaan, on valvontaviranomaisen ilmoitettava asiasta Euroopan yhteisön komissiolle. Samalla on ilmoitettava syy, minkä vuoksi tarkastus on jätetty suorittamatta.

14 §

Aluksen pysäyttäminen, sen käytön rajoittaminen sekä sen varusteen, laitteen, toiminnon tai järjestelyn käytön kieltäminen

Jos alusturvallisuudessa oleva vika tai puute on sellainen, että aluksen käyttö siinä liikenteessä, johon se on tarkoitettu, aiheuttaa vaaraa ihmishengelle tai välitöntä vaaraa alukselle, muulle liikenteelle tai meriympäristölle, valvontaviranomaisen on tehtävä päätös aluksen pysäyttämisestä tai sen käytön rajoittamisesta taikka sen varusteen, laitteen, toiminnon tai järjestelyn käytön kieltämisestä, kunnes vika tai puute on korjattu.

Valvontaviranomainen voi tehdä edellä mainitun päätöksen myös, jos laivanisäntä tai aluksen päällikkö vastustaa tarkastusta tai jos valvontaviranomaiselle ei anneta niitä asiakirjoja, luetteloita tai tietoja, joita se on oikeutettu 6 §:n nojalla saamaan, taikka jos laivanisäntä tai aluksen päällikkö ei korjaa alusturvallisuudessa havaittua puutetta tai epäkohtaa valvontaviranomaisen asettaman määräajan kuluessa.

Päätöstä, jolla alus pysäytetään, sen käyttöä rajoitetaan tai sen varusteen, laitteen toiminnon, tai järjestelyn käyttö kielletään, on heti noudatettava. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava aluksen päällikölle tai ulkomaisen aluksen ollessa kyseessä myös lippuvaltion lähimmälle edustustolle.

14 §

Aluksen pysäyttäminen, sen käytön rajoittaminen sekä sen varusteen, laitteen, toiminnon tai järjestelyn käytön kieltäminen

Jos alusturvallisuudessa oleva vika tai puute on sellainen, että aluksen käyttö siinä liikenteessä, johon se on tarkoitettu, aiheuttaa vaaraa ihmishengelle tai välitöntä vaaraa alukselle, muulle liikenteelle tai meriympäristölle, valvontaviranomaisen on tehtävä kirjallinen päätös aluksen pysäyttämisestä tai sen käytön rajoittamisesta taikka sen varusteen, laitteen, toiminnon tai järjestelyn käytön kieltämisestä, kunnes vika tai puute on korjattu. Kirjallinen päätös on perusteltava ja siinä on annettava tieto kaikista niistä olosuhteista, jotka ovat johtaneet aluksen pysäyttämiseen.

Valvontaviranomainen voi tehdä 1 momentissa tarkoitetun päätöksen myös, jos laivanisäntä tai aluksen päällikkö vastustaa tarkastusta tai jos valvontaviranomaiselle ei anneta niitä asiakirjoja, luetteloita tai tietoja, joita se on oikeutettu 6 §:n nojalla saamaan, taikka jos laivanisäntä tai aluksen päällikkö ei korjaa alusturvallisuudessa havaittua puutetta tai epäkohtaa valvontaviranomaisen asettaman määräajan kuluessa.

Päätöstä, jolla alus pysäytetään, sen käyttöä rajoitetaan tai sen varusteen, laitteen, toiminnon tai järjestelyn käyttö kielletään, on heti noudatettava. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava aluksen päällikölle tai ulkomaisen aluksen ollessa kyseessä myös lippuvaltion lähimmälle edustustolle *sekä liitettävä ilmoitukseen tarkastuskertomus. Lisäksi asiasta on tarvittaessa ilmoitettava*

nimetylle katsastajalle tai hyväksytyille laitoiksi, jotka vastaavat luokitustodistusten antamisesta.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja puutteita ei voida korjata tarkastussatamassa, valvontaviranomainen voi antaa alukselle luvan jatkaa matkaansa lähimmälle, päällikön ja kyseisen viranomaisen valitsemalle soveltuvalla korjaustelakalle, jos alus noudattaa lippuvaltion toimivaltaisen viranomaisen määrittämiä ja valvontaviranomaisen hyväksymiä ehtoja.

14 b §

Matkatietojen tallentimen tai ISM-säännösten mukaisten asiakirjojen puuttuminen

Valvontaviranomaisen on pysäyttävä ulkomainen alus, jos sitä ei ole varustettu toimivalla matkatietojen tallentimella niissä tapauksissa, joissa matkatietojen tallentimen käyttö on PSC-direktiivin liitteen XII mukaisesti pakollista. Jos puutetta ei voida nopeasti korjata pysäyttämssatamassa, valvontaviranomainen voi antaa alukselle luvan siirtyä lähimpään sopivaan satamaan, jossa puute on korjattava, tai keskeyttää pysäyttämisen ehdolla, että puute korjataan enintään 30 päivän kuluessa.

Valvontaviranomaisen on lisäksi pysäyttävä ulkomainen alus, jos tarkastuksessa käy ilmi, että alusten turvallisesta toiminnasta ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä annetun kansainvälisen johtamis-säännösten (ISM-säännöstö) mukaisesti myönnettyä vaatimustenmukaisuusasiakirjaa tai turvallisuusjohtamistodistusta ei ole aluksella, johon sovelletaan ISM-säännöstöä.

Jos tarkastuksessa ei havaita muita pysäyttämiseen oikeuttavia puutteita kuin 2 momentissa säädetään, valvontaviranomainen voi peruuttaa pysäyttämismääräyksen, jotta vältetään sataman ruuhkautuminen. Valvontaviranomaisen on ilmoitettava päätöksestä välittömästi muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

14 c §

Aluksen satamaan pääsyn estäminen

Valvontaviranomaisen on estettävä ulkomaisen kaasu- tai kemikaalisäiliöaluksen, irtolastialuksen, öljysäiliöaluksen tai matkustaja-aluksen pääsy suomalaiseen satamaan, jos:

1) aluksen lippuvaltio on Pariisin pöytäkirjan vuosikatsauksessa julkaistavalla mustalla listalla ja alus on edellisten 24 kuukauden aikana pysäytetty useammin kuin kaksi kertaa Pariisin pöytäkirjan allekirjoittajavaltion satamaan; tai

2) aluksen lippuvaltio on luokiteltu Pariisin pöytäkirjan vuosikatsauksessa julkaistavalla mustalla listalla erittäin suuren turvallisuusriskin tai suuren turvallisuusriskin valtioksi ja alus on edellisten 36 kuukauden aikana pysäytetty useammin kuin kerran Pariisin pöytäkirjan allekirjoittajavaltion satamaan.

Valvontaviranomaisen on myös estettävä ulkomaisen aluksen saapuminen suomalaiseen satamaan, jos 14 §:n 4 momentissa ja PSC-direktiivin 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa alus, joka lähtee merelle, ei täytä niitä ehtoja, jotka suomalaisessa satamassa olevat valvontaviranomaiset tai muussa jäsenvaltion tarkastus-satamassa olevat toimivaltaiset viranomaiset ovat asettaneet, tai kieltäytyy noudattamasta yleissopimusten asiaa koskevia vaatimuksia jättämällä saapumatta korjaustelakalle. Pääsy satamaan on estettävä, kunnes aluksen omistaja tai laivanisäntä on esittänyt todisteet siitä, että alus täyttää kaikki yleissopimusten asiaan liittyvät vaatimukset, ja aluksen puutteet todennut valvontaviranomainen taikka aluksen puutteet todenneen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat hyväksyneet ne.

Valvontaviranomainen voi yksittäistapauksessa sallia aluksen pääsyn satamaan ylivoimaisen esteen sattuessa, ylivoimaisesti tärkeämpien turvallisuusnäkökohtien vuoksi, puutteiden korjaamiseksi tai saastuttamisvaaran poistamiseksi, jos aluksen omistaja, laivanisäntä tai aluksen päällikkö on ryhtynyt aiheellisiin, valvontaviranomaisen hyväksymiin toimenpiteisiin turvallisen sa-

tamaantulon varmistamiseksi.

18 §

Oikaisuvaatimus ja valitus

Oikaisuvaatimus ja valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on kuitenkin tehtävä 14 päivän kuluessa siitä hetkestä, jona päällikkö tai laivaisäntä on saanut tiedon 14 §:ssä tarkoitetusta pysäyttämispäätöksestä.

19 §

Oikaisuvaatimuksen ja muutoksenhaun vaikutus päätökseen

Oikaisuvaatimuksen tekeminen tai valitus ei estä 14 §:ssä tarkoitetun aluksen pysäyttämistä, sen käytön rajoittamista eikä sen varusteen, laitteen, toiminnon tai järjestelyn käytön kieltämistä koskevan päätöksen tai 17 h §:ssä tarkoitetun ro-ro-matkustaja-aluksen tai suurnopeusmatkustaja-aluksen liikennöinnin estämistä koskevan päätöksen täytäntöönpanoa, ellei oikaisupäätöksen tekijä tai valitusviranomainen toisin määrää.

18 §

Oikaisuvaatimus ja valitus

Oikaisuvaatimus ja valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on kuitenkin tehtävä 14 päivän kuluessa siitä päivästä, jona päällikkö tai laivaisäntä on saanut tiedon 14 tai 14 b §:ssä tarkoitetusta pysäyttämispäätöksestä tai 14 c §:ssä tarkoitetusta satamaan pääsyn estämispäätöksestä.

19 §

Oikaisuvaatimuksen ja muutoksenhaun vaikutus päätökseen

Oikaisuvaatimuksen tekeminen tai valitus ei estä:

1) 14 tai 14 b §:ssä tarkoitetun aluksen pysäyttämistä, sen käytön rajoittamista eikä sen varusteen, laitteen, toiminnon tai järjestelyn käytön kieltämistä koskevan päätöksen täytäntöönpanoa;

2) 14 c §:ssä tarkoitetun aluksen satamaan pääsyn estämistä koskevan päätöksen täytäntöönpanoa; tai

3) 17 h §:ssä tarkoitetun ro-ro-matkustaja-aluksen tai suurnopeusmatkustaja-aluksen liikennöinnin estämistä koskevan päätöksen täytäntöönpanoa, ellei oikaisupäätöksen tekijä tai valitusviranomainen toisin määrää.

21 a §

Kustannusten korvaaminen

Jos 10, 11 ja 11 b §:ssä tarkoitetuissa tarkastuksissa havaitaan sellaisia puutteita, jotka oikeuttavat aluksen pysäyttämiseen, on aluksen omistajan, laivaisännän tai hänen edustajansa korvattava kaikki tarkastuksiin liittyvät kustannukset.

Jos alus pysäytetään 14 §:n 2 momentin mukaisesti asiakirjojen puutteellisuuden tai niiden puuttumisen vuoksi, aluksen omistaja tai laivaisäntä vastaa kaikista kuluista, joita valvontaviranomaiselle aluksen py-

säyttämisestä aiheutuu.

Valvontaviranomaisen 14 c §:n 2 momentissa tarkoitetuista tarkastuksista aiheutuneet kustannukset on aluksen omistajan tai laivanisännän korvattava.

Pysäyttämistä ei saa peruuttaa ennen kuin kustannukset on kokonaan maksettu tai niiden maksamisesta on annettu riittävä vakuus.

23 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

Liikenneministeriö voi, sen mukaan kuin asetuksella säädetään antaa tarkempia säännöksiä alusturvallisuuden valvonnasta. Lisäksi merenkululaitos voi, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, antaa tarkempia määräyksiä alusturvallisuuden valvontaan liittyvistä teknisistä yksityiskohdista.

23 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan PSC-direktiivin täytäntöön panemiseksi säätää:

1) tarkastettavien alusten määrästä ja tarkastettaviksi valittavista aluksista;

2) eräiden alusten pakollisista tarkastuksista;

3) asiakirjojen tarkastuksesta ja alusten yleisen kunnan toteamisesta;

4) laivaväen pätevyyden ja viestintäkyvyn ja kielitaidon tarkastuksesta ottaen huomioon merenkulkijoiden vähimmäiskoulutuksesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/25/EY asiaa koskevat säännökset;

5) yksityiskohtaisesta tarkastuksesta ja eräiden alusten laajennetusta tarkastuksesta;

6) tarkastuskertomuksesta;

7) laajennetun tarkastuksen kohteena olevista alusluokista sekä eräiden alusten pakollisesta laajennetusta tarkastuksesta;

8) aluksen pysäyttämisperusteista;

9) aluksen satamaan pääsyn estämistä koskevista menettelyistä;

10) tarkastusten ja pysäyttämisten seurannasta; sekä

11) tietojen antamisesta sekä tietojen vaihdosta valvontaviranomaisen, Euroopan yhteisön komission, yhteisön jäsenvaltioiden asianomaisten viranomaisten ja toimielinten sekä lippuvaltion hallinnon välillä

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 20 .